

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 284/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. augusta 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenská správcovská a reštrukturalizačná, k. s., Horná 23, Banská Bystrica, ako správcu konkurznej podstaty úpadcu SLOVAKIA STEEL MILLS, a. s. v konkurze, zastúpenej advokátom JUDr. Tomášom Hláčikom, Železničná 173, Brusno, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 3/2017 z 31. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenská správcovská a reštrukturalizačná, k. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júla 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenská správcovská a reštrukturalizačná, k. s.,

Horná 23, Banská Bystrica (ďalej len „sťažovateľka“), ako správcu konkurznej podstaty úpadcu SLOVAKIA STEEL MILLS, a. s. v konkurze (ďalej len „úpadca“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Obdo 3/2017 z 31. januára 2018 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“ alebo „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že najvyšší súd napadnutým uznesením rozhodol o dovolaní veriteľa v incidenčnom konaní. [REDAKOVANÉ] ako správca konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „veriteľ“), si prihlásil pohľadávku do konkurzného konania vedeného na majetok úpadcu, ktoré sťažovateľka ako správca úpadcu, pokiaľ ide o poradie, poprela, a to z dôvodu spriaznenosti veriteľa s úpadcom. Vzhľadom na uvedené podal veriteľ Okresnému súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) proti sťažovateľke ako správcovi úpadcu – žalovanému v 1. rade a ďalšiemu veriteľovi – žalovanému v 2. rade žalobu o určenie poradia popretej pohľadávky.

3. Okresný súd uznesením č. k. 26 Cbi 9/2015-43 zo 17. decembra 2015 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) zastavil konanie o určenie poradia popretej pohľadávky prihlásenej do konkurzného konania v celkovej výške 22 264 075,61 € a súčasne rozhodol o nepriznaní náhrady trov konania účastníkom. Svoje rozhodnutie odôvodnil okresný súd tým, že veriteľovi bola uznesením č. k. 26 Cbi 9/2015-37 z 15. októbra 2015 podľa § 32 ods. 11 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) uložená povinnosť zaplatiť preddavok na trovy konania vo výške 322,65 € v lehote 15 dní odo dňa doručenia predmetného uznesenia a veriteľ v stanovenej lehote a ani do rozhodnutia súdu poplatok nezaplatil.

4. Na odvolanie veriteľa (proti výroku uznesenia okresného súdu o zastavení konania), ako aj sťažovateľky (proti výroku o nepriznaní náhrady trov konania) Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 3 CoKR 16/2016-72 z 27. júna 2016

(ďalej len „uznesenie krajského súdu“) uznesenie okresného súdu vo výroku o zastavení konania ako vecne správne potvrdil a vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania účastníkom zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd skutočnosť, že veriteľ 2. februára 2016 uhradil preddavok na trovy konania vo výške 322,65 € v lehote na podanie odvolania proti uzneseniu okresného súdu o zastavení konania pre nezaplatenie preddavku, nevyhodnotil ako spôsobilú privodiť zrušenie tohto uznesenia okresného súdu, pretože podľa krajského súdu preddavok na trovy konania podľa § 32 ods. 11 zákona o konkurze nie je súdnym poplatkom a jeho právne opodstatnenie je upravené iba v zákone o konkurze. Incidenčné konania sú vyvolané konkurzom alebo reštrukturalizáciou a riadia sa Občianskym súdnym poriadkom (ďalej len „OSP“). Ustanovenie § 141a OSP a postup podľa § 10 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) nie je možné v danom prípade použiť ani za situácie, že veriteľ ako žalobca preddavok na trovy konania poukázal na účet súdu v lehote na podanie odvolania.

5. Na dovolanie veriteľa najvyšší súd napadnutým uznesením zrušil uznesenie krajského súdu aj uznesenie okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a v podstatnej časti odôvodnenia svojho uznesenia uviedol:

„42. Podľa § 32 ods. 11 ZoKR (v znení účinnom od 01.01.2012), súd uloží navrhovateľovi a odporcovi, ktorým je popierajúci veriteľ, zložiť preddavok na trovy konania vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny za päť úkonov právnej služby podľa osobitného predpisu (ktorým je vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Ak navrhovateľ preddavok nezloží, súd konanie zastaví. Ak popierajúci veriteľ preddavok nezloží, súd v konaní o určení popretej pohľadávky rozhodne, že popretie pohľadávky je neúčinné.

43. Preddavok na trovy konania v zmysle citovaného §-u 32 ods. 11 ZoKR zabezpečuje vymožitelnosť prípadnej náhrady trov konania. Povinnosť zložiť preddavok na trovy konania má veriteľ, ktorému bola popretá pohľadávka a ktorý je v právnej pozícii žalobcu a aj veriteľ, ktorý poprel pohľadávku a je v pozícii žalovaného. Zloženie preddavku žalobcom je podmienkou, aby súd rozhodoval o podanej žalobe. Zákon o konkurze

a reštrukturalizácii ako špeciálny právny predpis nerozlišuje subjekty na strane žalobcu tak, ako ich rozlišuje na strane žalovaného, kedy odlišuje žalovaného, ktorým je správca a žalovaného, ktorým je popierajúci veriteľ. Na to, aby bolo popretie pohľadávky žalovaným ako popierajúcim veriteľom účinné, musí zložiť preddavok, v opačnom prípade súd v konaní o určení popretej pohľadávky rozhodne, že popretie je neúčinné. Zložený preddavok sa použije na náhradu trov konania, ak bude zaviazaný na náhradu ten účastník, ktorý preddavok zložil. Pokiaľ zaviazaný na náhradu trov konania nebude, súd rozhodne o vrátení preddavku alebo jeho časti.

44. Žalobca preddavok na trovy konania v sudom ustanovenej lehote 15 dní od doručenia uznesenia prvoinštančného súdu o uložení povinnosti zložiť preddavok, neuhradil, uhradil (zložil) ho až v lehote na podanie odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania.

45. Procesnú situáciu, kedy k úhrade preddavku na trovy konania, dôjde v lehote na podanie odvolania proti zastavujúcemu uzneseniu prvoinštančného súdu (keďže podanie odvolania proti uvedenému procesnému rozhodnutiu zákon nevylučuje), zákon o konkurze a reštrukturalizácii neupravuje, ktorá skutočnosť však jednoznačne nesmie ísť na úkor práv účastníka konania/strany sporu a obmedziť ho v prístupe k súdu (spravodlivosti). Rovnako by bolo v rozpore s princípom spravodlivosti, rigidné vylúčenie primeranej aplikácie §-u 10 ods. 3 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. (v znení účinnom do 30.06.2016). podľa ktorej prvostupňový súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania. V oboch prípadoch, leda tak v prípade preddavkovej povinnosti podľa ZoKR, ako aj poplatkovej povinnosti podľa ZoSP (i keď dovolací súd zhodne s odvolacím súdom má za to, že preddavok na trovy konania nie je súdnym poplatkom), ide z hľadiska povinnej osoby a zákonných následkov o typovo identickú peňažnú povinnosť...

49. Zhrnúc vyššie uvedený skutkový stav, kedy sud prvej inštancie uznesenie o zastavení konania nezrušil, ale vec postúpil odvolaciemu súdu, ktorý zastavujúce uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, dovolací súd zastáva názor, že žalobcovi bez ústavne akceptovateľného dôvodu bolo, napriek tomu, aký je zmysel a účel inštitútu preddavkov na trovy konania, odopreté právo na prístup k súdu.

50. *V prejednávanej veci leda odvolací súd nielenže nápravu vadného postupu súdu prvej inštancie nezjednal, ale naopak, jeho potvrdením zaťažil svoje konanie procesnou vadou v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p.. Dovolací súd preto uznesenie odvolacieho súdu č. k. 3CoKR/16/2016-72 zo dňa 27.06.2016 podľa § 449 ods. 1 C. s. p. zrušil, rovnako zrušil aj uznesenie súdu prvej inštancie č. k 43Cbi/9/2015-43 zo dňa 17.12.2015 o zastavení konania [nakoľko toto uznesenie na uznesenie odvolacieho súdu obsahovo nadväzuje (§ 449 ods. 2 C. s. p.)] a vec vrátil prvoinštančnému sudu na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.)...“*

6. Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie ňou označených základných a iných práv uznesením najvyššieho súdu v dôsledku podľa nej nesprávnych právnych záverov najvyššieho súdu v otázke dôsledkov nezaplatenia preddavku žalobcom v incidenčnom konaní v stanovenej lehote, resp. jeho zaplatenia v odvolacej lehote na odvolanie proti uzneseniu o zastavení incidenčného konania pre nezaplatenie preddavku.

7. K namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci z dôvodu nesprávnej interpretácie právnej normy sťažovateľka uviedla: *«Napádané rozhodnutie je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia veci, vedúceho k popretiu účelu ako aj významu právnej normy obsiahnutej v ust. § 32 ods. 11 ZKR. Za právnu otázku od ktorej posúdenia záviselo Napádané rozhodnutie možno označiť otázku aplikácie ust. § 10 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom do 30.06.2016 (ďalej aj len ako „ZSP“ alebo aj len ako „Poplatkový zákon“) na procesnú situáciu predpokladanú v dispozícii právnej normy obsiahnutej v ust. § 32 ods. 11 ZKR. ...*

Z odôvodnenia Napádaného rozhodnutia plynie že argumentácia Dovolacieho súdu má byť postavená na logickom výklade za použitia argumentom per analogiam (resp. argumentom a simili) a tvrdení o zohľadnení ústavnoprávneho princípu spravodlivosti. ...

Sťažovateľ je presvedčený, že s prihliadnutím na jazykové (gramatické) vyjadrenie normatívneho textu ust. § 32 ods. 11 ZKR, základné zásady konkurzného konania (ktoré je ako celok regulované prísnymi, spravidla prekluzívnymi lehotami), ktorými je zásada rýchlosti a hospodárnosti tohto konania... a účel a zmysel predmetného ustanovenia... nemožno pri jeho interpretácii analógiu zákona ako výkladovú metódu vôbec použiť keďže v danom prípade sa nejedná o medzeru v práve či nejednoznačné znenie zákona

pripúšťajúce viaceré výklady a výsledky interpretácie ako dôvodí v Napádanom rozhodnutí Dovolací súd, naopak, možno uvažovať skôr nad úmyslom zákonodarcu prípustnosť zaplatenia preddavku na trovy konania v lehote na podanie odvolania výslovne nepripustiť...

Podobnosť inštitútu preddavku na trovy incidenčného konania s inštitútom súdneho poplatku z hľadiska povinnej osoby nie jej podľa názoru Sťažovateľa daná nakoľko súdny poplatok platí v zmysle ZSP poplatník, ktorým je navrhovateľ poplatkového úkonu (žalobca), pričom preddavok na trovy incidenčného konania podľa ust. § 32 ods. 11 ZKR platí nielen žalobca (veriteľ popretej pohľadávky), ale aj žalovaný (popierajúci veriteľ). Aplikácia ust. § 10 ods. 3 ZSP na dispozíciu právnej normy obsiahnutej v ust. § 32 ods. 11 ZKR neobstojí v danom kontexte predovšetkým preto, že v situácii, že (nielen žalobca, ale aj) žalovaný zložil preddavok na trovy konania až v lehote na podanie odvolania, je táto (aplikácia) z podstaty veci vylúčená, keďže zákonným následkom zmeškania lehoty na zaplatenie preddavku na trovy konania zo strany žalovaného nemá byť v zmysle dikcie ust. § 32 ods. 11 ZKR rozhodnutie o zastavení konania ale rozhodnutie o tom že popretie pohľadávky je neúčinné. Prijatie záveru, že ust. § 10 ods. 3 ZSP možno aplikovať na dispozíciu právnej normy obsiahnutej v ust. § 32 ods. 11 ZKR len pokiaľ ide o zmeškanie lehoty na zaplatenie preddavku na trovy konania žalobcom by znamenalo neodôvodnené popretie ústavnoprávneho princípu rovnosti strán sporu...

Aplikácia ust. § 10 ods. 3 ZSP na procesnú situáciu predpokladanú v dispozícii právnej normy obsiahnutej v ust. § 32 ods. 11 ZKR tak ako ju vykonal v Napádanom rozhodnutí Dovolací súd, zavádza neakceptovateľnú disproporciu medzi žalobcom (veriteľom popretej pohľadávky) a žalovaným (popierajúcim veriteľom) spočívajúcu v skutočnosti, že keď žalobca (veriteľ popretej pohľadávky) zloží preddavok v lehote na podanie odvolania, sankcia v podobe zastavenia incidenčného konania sa neuplatní, zatiaľ čo keď žalovaný (popierajúci veriteľ) zloží preddavok v lehote na podanie odvolania nebude to mať na rozhodnutie súdu o tom, že (veriteľské) popretie je neúčinné, žiadny dopad, a je preto neudržateľná a nemajúca oporu v platnom práve...

V kontexte účelu a zmyslu porovnávaných právnych noriem (ust. § 10 ods. 3 ZSP a ust. § 32 ods. 11 ZKR) a účelu a zmyslu inštitútu súdneho poplatku a preddavku na trovy incidenčného konania, poznanie ktorého (účelu a zmyslu) je podľa dikcie zákona, právnej

vedy aj rozhodovacej činnosti Ústavného súdu pre identifikáciu právnej normy, ktorá sa môže a má v situácii absencie relevantnej právnej normy na danú právnu vec použiť (aplikovať). Sťažovateľ zdôrazňuje, že keďže (a) zloženie preddavku na trovy konania podľa ust § 32 ods. 11 ZKR predstavuje osobitnú procesnú podmienku incidenčného konania, pričom tento má byť v konečnom dôsledku použitý na náhradu trov konania úspešnej strany a keďže (b) zavedenie tejto peňažnej povinnosti malo a priori zabrániť šikanóznemu zneužívaniu práva zo strany ostatných konkurzných veriteľov, pretože aplikačná prax ukázala, že bežne dochádzalo k často účelovému popieraniam pohľadávok konkurzných veriteľov, čo neprimerane predlžovalo dĺžku konkurzných konaní ako aj vytváralo podmienky na vytváranie rôznych foriem nátlaku na popretých veriteľov, pripadne pokusov o profitom motivované a nekorektné vedenie incidenčných súdnych sporov (dodatočné uznanie pohľadávok, späťvzatia žalôb bez racionálneho zdôvodnenia a pod.), niet rozumného argumentu pre ktorý by bolo žiaduce viazať nezrušiteľnosť rozhodnutia o zastavení incidenčného konania pre nezaplatenie preddavku na trovy konania až na márne (z pohľadu zaplatenia preddavku) uplynutie lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení konania keďže (a) súdne poplatky majú zabrániť neodôvodneným a zbytočným súdnym sporom prenesením zodpovednosti na navrhovateľa úkonu alebo konania v zmysle znášania rizika, že mu v prípade neúspechu súdny poplatok nebude vrátený s úmyslom motivovať navrhovateľa k uváženiu, či bude zaťažovať súdny systém podávaním nedôvodných a neúčelných návrhov, no (b) zároveň sú súdne poplatky z fiškálneho hľadiska významným príjmom štátneho rozpočtu ktorého zmyslom je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania je na mieste uvažovať o úmysle zákonodarcu poskytnúť na zaplatenie súdneho poplatku poplatníkovi dodatočnú lehotu práve z tohto dôvodu podobnosť inštitútu preddavku na trovy incidenčného konania s inštitútom súdneho poplatku nie je daná ani z hľadiska ich účelu a zmyslu...»

8. Vo vzťahu k námietke o nekonzistentnosti napádaného rozhodnutia s právnym názorom veľkého senátu najvyššieho súdu sťažovateľka uviedla: «Z obsahu odôvodnenia Napádaného rozhodnutia plynie, že Dovolací súd považuje Uznesenie za nesprávne z dôvodu, že Okresný súd Košice I ako súd prvej inštancie, a neskôr Krajský súd v

Košiciach ako odvolací súd podľa názoru Dovolacieho súdu vec nesprávne právne posúdil, keď na prejednávanej právnu vec (nezaplatenie preddavku na trovy konania Žalobcom) síce aplikoval správnu právnu normu (ust § 32 ods. 11 ZKR), ale túto nesprávne interpretoval, keď nepoužil ústavne konformný výklad a logický výklad argumentum per analogiam tohto ustanovenia podľa ust § 10 ods. 3 ZSP...

V zmysle bodu 50. Odôvodnenia Napádaného rozhodnutia „[v] prejednávanej veci teda odvolací súd nielenže nápravu vadného postupu súdu prvej inštancie nezjednal, ale naopak, jeho potvrdením zaťažil svoje konanie procesnou vadou v zmysle ust § 420 písm. f) C. s p. “...

V uznesení Dovolacieho súdu zo dňa 19 04 2017 sp. zn.: 1 VCdo/2/2017, veľký senát občianskoprávneho kolégia zdôraznil že... Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP ...

Tým, že Dovolací súd nerešpektoval právny názor veľkého senátu vyjadrený vo vyššie citovanej právnej vete obsiahnutej v uznesení Dovolacieho súdu zo dňa 19 04 2017 sp. zn.: 1 VCdo/2/2017 a dôvodiac právnym názorom o nesprávnom právnom posúdení veci v podobe nesprávnej interpretácie správnej právnej normy súdmi nižšieho stupňa zrušil Uznesenie pre vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm f) CSP, nielenže porušil ústavnoprávny princíp právnej istoty, ale konal v priekrom rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky...»

9. V ďalšej argumentácii sťažovateľka vytyka nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré podľa nej spočíva okrem „nekonzistentnosti s právnym názorom veľkého senátu Dovolacieho súdu“ aj v tom, že «Dovolací súd záver, že v predmetnej právnej veci nie je možné použiť doslovný jazykový výklad ust. § 32 ods. 11 ZKR, ale pri interpretácii ust. § 32 ods. 11 ZKR je potrebné použiť logický výklad argumentum per analogiam podľa ust. § 10 ods. 3 ZSP nepodoprel žiadnymi argumentami, ale obmedzil sa výlučne na dve vágne konštatovania, že „by bolo v rozpore s princípom spravodlivosti, rigidné vylúčenie primeranej aplikácie §-u 10 ods. 3 prvá veta zákona č. 71/1992 Zb. (v znení účinnom do 30.06.2016)“ a že „[v] prípadoch, v ktorých nejednoznačné znenie navzájom súvisiacich zákonov (v danom prípade zákon o konkurze a reštrukturalizácii a poplatkový zákon) pripúšťajú viaceré výklady a interpretácie, je

potrebné použiť taký výklad, ktorý by základné právo nielenže neporušoval, ale naopak garantoval...“ ďalej v tom, že „Dovolací súd nepomenoval základné právo, ktoré by malo byť obmedzené resp. v reálnom uplatnení akého práva malo byť Žalobcovi bránené jazykovým výkladom ust. § 32 ods. 11 ZKR...».

10. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo Sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.01. 2018, sp. zn. 4Obdo/3/2017, porušené boli.

2 Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. 01. 2018, sp. zn. 4Obdo/3/2017 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť Sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 325,42 EUR... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu, JUDr. Tomáša Hláčika, Advokáta.“

II.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

14. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

15. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

16. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvodené

závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

17. Ústavný súd zvyrazňuje, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04).

18. Vo vzťahu k záverom v napadnutom uznesení najvyššieho súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ich ústavnú udržateľnosť a nezistil, že by posudzované rozhodnutie bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnené, a tým mohlo zakladať dôvod na zásah ústavného súdu v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.

19. Ústavný súd v celom rozsahu odkazuje na veľmi podrobne a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu citované v prvej časti tohto uznesenia.

20. K sťažnostným argumentom sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že tieto nie sú spôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu už s ohľadom na to, že najvyšší súd v dovolacom konaní posudzoval rozhodnutie o zastavení konania pre nesplnenie preddavkovej povinnosti žalobcom ako veriteľom v konkurze popretej pohľadávky, teda rozhodnutie, ktoré zamedzilo meritórnemu prieskumu veci žalobcu v incidenčnom konaní, a nie rozhodnutie vo veci samej.

21. Ak najvyšší súd v opomenutí analogickej aplikácie § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30. júna 2016 (a tým v neakceptovaní úhrady preddavku žalobcom v odvolacej lehote proti uzneseniu okresného súdu o zastavení konania pre jeho nezaplatenie) videl danosť vady konania spočívajúcej v odňatí možnosti konať pred súdom a uvedené náležite zdôvodnil s dôrazom na zachovanie princípu spravodlivosti a zachovaním možnosti žalobcu konať pred súdom v merite veci, jeho záverom nie je možné vytknúť ústavnú neakceptovateľnosť.

22. Ústavný súd zdôrazňuje, že jeho úlohou nie je zjednocovanie rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu, ale výlučne prieskum rozhodnutí všeobecných súdov z hľadiska možnosti porušenia základných práv sťažovateľov. Preto ani argument sťažovateľky o rozpornosti záverov napadnutého uznesenia najvyššieho súdu s rozhodnutím veľkého senátu občianskoprávneho kolégia vzhľadom na už uvedené nie je spôsobilý privodiť možnosť porušenia ním označených práv.

23. Pokiaľ sťažovateľka vidí nesprávnosť záverov najvyššieho súdu v porušení rovnosti strán, pričom hypoteticky vychádza z premisy, že najvyšší súd v napadnutom uznesení vylúčil obdobnú analógiu, akú aplikoval v prípade veriteľa popretej pohľadávky, a teda žalobcu v incidenčnom konaní, vo vzťahu k popierajúcemu veriteľovi ako žalovanému ústavný súd konštatuje, že východiská tohto argumentu nemajú žiadnu oporu v napadnutom uznesení, závery ktorého sa výlučne obmedzujú na dôsledky uhradenia preddavku žalobcom v odvolacej lehote na zastavenie incidenčného konania prvostupňovým súdom pre jeho nezaplatenie.

24. Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv uznesením najvyššieho súdu, navyše napadnuté rozhodnutie nie je konečným rozhodnutím vo veci, odmietol jej sťažnosť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

25. Vzhľadom na to, že sťažnosť ako celok bola odmietnutá, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky formulovanými v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2018